

Dosar nr. 3rh-34/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (C. Valah)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L. Bulgac, G. Dașchevici, S. Gîrbu)

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: V.Doagă, N.Vascan, I.Bejenaru, N.Craiu T.Chișca-Doneva,)

Î N C H E I E R E

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând cererea de revizuire depusă de către Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă
de către Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” împotriva
Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție,

c o n s t a t ă :

La 31 mai 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 3 februarie 2017 pârâtul a efectuat un control
fiscal în privința sa, întocmind în acest sens actul de control fiscal total nr. 5-80627,
628, 629 din 3 februarie 2017, în care a stabilit abateri și încălcări comise ce au dus
la micșorarea impozitelor/taxelor la buget. S-a indicat în actul de control că, a fost
diminuat venitul impozabil pentru anul 2014 cu 4 949 144 de lei, respectiv impozitul
pe venit cu 593 897 de lei; a fost diminuat venitul impozabil pentru anul 2015 cu
8 853 613 lei, respectiv impozitul pe venit cu 1 062 434 de lei; au fost majorate
pierderile fiscale pentru anul 2014 cu 3 210 626 de lei și pentru anul 2015 cu 11 032
486 de lei; a fost diminuată TVA aferentă bugetului cu 1 717 554 de lei, inclusiv
pentru L/09/2015 cu 197 750 de lei, pentru L/12/2015 cu 131 327 de lei, pentru
L/06/2016 cu 35 815 lei, pentru L/07/2016 cu 170 715 lei; a fost întocmită cu date
neautentice declarația privind impozitul pe venit pentru anul 2014 și 2015, declarația
privind TVA pentru perioadele fiscale L/09/2015, L/12/2015, L/06/2016 și
L/07/2016; nu a fost achitat în termen legal impozitul pe venit din activitatea de
întreprinzător și taxa pe valoare adăugată.

La 17 februarie 2017, a depus dezacordul nr. 17 prin care a solicitat revizuirea actului și emiterea unei decizii privind lipsa încălcărilor fiscale din partea sa.

Ulterior, organul fiscal a emis decizia nr. 29 din 3 martie 2017 prin care a dispus încasarea la buget a impozitelor/taxelor calculate în rezultatul controlului și anume 1 656 331 de lei, impozit pe venit din activitatea de întreprinzător diminuat pentru A/2014 și A/2015; 56 331 de lei, impozit pe venit din activitatea de întreprinzător diminuat pentru A/2014 și A/2015; 1 717 554 de lei, TVA diminuată; majorarea de întârziere în sumă de 418 374 de lei, pentru neachitarea impozitului pe venit pentru A/2014 și A/2015; 408 173 de lei, pentru neachitarea TVA; sancțiuni sub formă de amendă pentru încălcările legislației și anume 496 899 de lei, în mărime de 30%, pentru diminuarea impozitului pe venit pentru anul 2014 și 2015; 515 266 de lei amendă în mărime de 30% pentru diminuarea taxei pe valoare adăugată; 6 000 de lei, pentru prezentarea cu date neveridice a dărilor de seamă în care au apărut suplimentar obligații față de buget, a declarațiilor privind impozitul pe venit pentru A/2014 și A/2015, declarațiilor privind TVA pentru L/09/2015, L/12/2015, L/06/2016, L/07/2016; 57 328 de lei, pentru neplata în termenele stabilite a impozitului pe venit în rate pentru A/2014 și A/2015.

Pentru a evita executarea deciziei nr. 29 din 3 martie 2017 și a găsi modalitatea optimă de asigurare a executării obligației fiscale fără a periclita activitatea companiei, a depus o cerere la 20 martie 2017 prin care a solicitat suspendarea executării deciziei respective, cu aplicarea după caz a măsurilor alternative prevăzute de lege. Însă, la 21 martie 2017 pârâtul a întocmit actul de sechestru ca măsură de asigurare a stingerii obligației fiscale în valoare de 5 280 601 lei, în baza hotărârii IFPS nr. 1 din 21 martie 2017.

La 6 aprilie 2017 a depus cerere prealabilă la decizia nr. 29 din 3 martie 2017, prin care a solicitat anularea actului de control fiscal total nr. 5-680627 , 628, 629 din 3 februarie 2017 și emiterea unei noi decizii privind constatarea lipsei încălcărilor reclamantului în perioada de activitate 1 ianuarie 2012 – 31 octombrie 2016.

Prin decizia nr. 21 din 4 mai 2017, a fost respinsă cererea prealabilă și menținută decizia nr. 29 din 3 martie 2017, ceea ce a determinat înaintarea prezentei acțiuni privind anularea actelor administrative.

A precizat că, a anexat probe la dezacordul nr. 17 din 17 februarie 2017 ce confirmă legalitatea activității desfășurate, însă pârâtul nu le-a luat în considerație și nici nu s-a expus asupra substratului factologic prezentat. Dezacordul său a fost examinat superficial fără o abordare în detaliu a tuturor argumentelor expuse, iar decizia contestată nu conține nici un motiv plauzibil pentru respingerea argumentelor indicate.

Pe tot parcursul activității a dat dovadă de comportament fiscal ireproșabil, iar conform Ordinului IFPS nr. 1390 din 15 decembrie 2016 (Monitorul Oficial nr.459-471 din 13 decembrie 2016), Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” a fost inclusă în lista agenților economici contribuabili mari pentru anul 2017, merite ce se datorează activității transparente conform legislației și fără abateri. Până în prezent nu a fost supusă unor sancțiuni de ordin fiscal, fapt pentru care se află în topul primelor 300 de companii cu statut de contribuabil mare din Republica Moldova.

A solicitat Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” anularea actului de control fiscal total al IFPS nr. 5-680627, 628, 629 din 3 februarie 2017;

anularea deciziei IFPS nr. 29 din 3 martie 2017; anularea deciziei SFS nr. 21 din 4 mai 2017 cu repunerea Societății cu Răspundere Limitată „Rolling International” în situația anterioară emiterii deciziei nr. 29 din 3 martie 2017 prin restituirea sumelor încasate de către organul fiscal prin intermediul ordinelor incaso.

Prin hotărârea din 4 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea a fost admisă. Au fost anulate actul de control fiscal total nr. 5-680627, 628, 629 din 3 februarie 2017 a Inspectoratului Fiscal de Stat, decizia nr. 29 din 3 martie 2017 a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și a deciziei nr. 21 din 4 mai 2017 a Serviciului Fiscal de Stat. A fost repusă Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” în situația anterioară emiterii deciziei nr. 29 din 3 martie 2017 a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat cu restituirea sumelor încasate de organul fiscal prin intermediul ordinelor incaso.

Prin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, casată hotărârea din 4 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a casat integral decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a menținut hotărârea din 4 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 2 august 2019, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, și anume sentința din 14 ianuarie 2019 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. a) și b) din Codul de procedură civilă.

A solicitat Serviciul Fiscal de Stat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție cu menținerea deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Drept temei de revizuire au fost invocate dispozițiile art. 449 lit. a) și b) Cod de procedură civilă.

Cu referire la primul temei de revizuire invocat de Serviciul Fiscal de Stat, art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, redeschiderea procesului în temeiul normei enunțate poate fi posibilă doar cu condiția că s-a constatat prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă.

În așa mod, deși revizuentul a invocat ca temei de revizuire prevederile art. 449 lit. a) Cod de procedură civilă, ultimul nu a adus nici un argument pertinent care ar indica la faptul existenței unei sentințe penale irevocabile din care ar rezulta comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă. Acest temei se referă la cazurile când un judecător, grefierul, martorul, expertul, traducătorul sau unul din participanții la proces care au luat parte la judecare unei pricini civile au fost condamnați printr-o sentință penală irevocabilă pentru infracțiune în legătură cu judecarea pricinii civile, anterior examinate.

Respectiv, circumstanțele invocate de revizuent nu se încadrează în exigențele legale descrise, care ar impune o rejudecare a cauzei civile.

Cât privește temeiul invocat de Serviciul Fiscal de Stat, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă următoarele.

Conform art. art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din norma de drept citată se deduce că, circumstanțele invocate de revizuent trebuiau să existe la momentul adoptării hotărârii și că nu au putut fi prezentate din motive neimputabile participantului la proces. Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, încât exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și în condițiile expres prevăzute de lege.

Este de menționat că, pentru a invoca prevederile art. 449 Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinate pentru judecarea justă a cauzei.

Instanța de revizuire accentuează că, pentru motivul de revizuire prevăzut la lit.b) art. 449 din Codul de procedură civilă, esențial este ca revizuentul să probeze că circumstanțele sau faptele noi, capabile să influențeze soluția adoptată anterior, au fost recent descoperite și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște până la pronunțarea deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Însă, la caz se reține că, atât sentința din 14 ianuarie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni și decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost adoptate până la data de 22 mai 2019, data emiterii deciziei supuse revizuirii.

Serviciul Fiscal de Stat nu a indicat și nu a demonstrat că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Potrivit sentinței din 14 ianuarie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni se constată că, Serviciul Fiscal de Stat, în cadrul procesului penal, conform art. 219 Cod de procedură penală a înaintat o acțiune civilă împotriva inculpaților prin care a solicitat încasarea în mod solidar în beneficiul Bugetului Public Național a prejudiciului material în mărime de 8 555 796,72 de lei.

Totodată, procedura de apel în cauza penală menționată, a fost inițiată la cererea de apel declarată de partea vătămată și civilă Serviciul Fiscal de Stat, fiind emisă decizia din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat, având calitatea de parte vătămată și civilă în cadrul cauzei penale, a cunoscut despre circumstanțele sau faptele esențiale invocate în cererea de revizuire, însă, acestea nu au fost invocate în referința nr. 26-12/2-16/371 depusă la 22 februarie 2019 (vol. III, f.d.21-29).

Or, Serviciul Fiscal de Stat având calitatea de parte vătămată și civilă în cadrul procesului penal, a avut posibilitatea de a prezenta instanței de recurs sentința din 14 ianuarie 2019 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni și dispozitivul deciziei din 15 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, care au fost pronunțate până la adoptarea deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că, argumentele invocate de către Serviciul Fiscal de Stat în susținerea cererii de revizuire nu relevă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeuri legale ce ar justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Aceste argumente, nu constituie temei de revizuire în sensul art. 449 Cod de procedură civilă, neputând deci, fi considerate ca temeuri acceptabile și concludente în vederea admiterii cererii de revizuire.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

Legiuitorul a prevăzut admiterea revizuirii numai în cazuri strict determinate, care sunt indicate în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, admiterea spre examinare a cererii de revizuire în condițiile în care a fost formulată, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art.6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6§1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului. Unul din aspectele fundamentale ale

preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauza Brumărescu v. România, [GC], nr.28342/95, §61, ECHR 1999-VII).

Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de revizuent nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, 269, 270, 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Serviciul Fiscal de Stat împotriva deciziei din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Rolling International” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

Nicolae Craiu